

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplău Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni

Șoapta sentimentului.

Nu ascultați de nimenea, decât
de șoapta sentimentului vostru
necorrupt...

Vineții către Blăjeni.

Scrisoarea, pe care treizeci de studenți universitari români au adresat-o acelor fiitori „colegi” ai lor din Blaj, cari s'au nescotit pe sine înșiși, și-au nescotit întreg complexul de idei și sentimente ce se leagă de numele „Blaj”, — atunci când s'au dus, ca ei să închidă ușa expoziției millenare din Budapesta — este fără îndoială un act frumos, de curat patriotism național, de curată colegialitate, este un act isvorit din cel mai frumos sentiment, care decorează tinerimea noastră.

Bărbătesc în ton și cald prin cuprinsul său, acest avis colegial este o adevărată șoaptă a sentimentului înalt național, care așa de vioiu face se bată inimile tinerei noastre generațiuni.

Nu vrem să ne mai ocupăm de înșuși faptul rușinos, la care studenții din Blaj s'au lăsat să fie angajați.

Opinia publică s'a cristalizat asupra lui și l'a încrestat deja în reșăvșul aceluia, cari sunt autorii morali ai acestui fapt, care nici-decum nu a fost potrivit a ridica înălțimea morală a institutului, de al cărui nume se leagă, ca și o fatalitate.

Cu „autorii” acestia nici că-și va bate lumea capul. Nici la noi, și nici în tabăra contrară, ei nu vor câștiga ce caută, pentru-că asta e soarta tuturor, cari pornesc din considerațiuni așa de strimbe, egoiste, lipsite de ori-ce principiu mai înalt.

Ceea-ce trebuie să ne preocupe însă întotdeauna este tinerimea aceea, care în cazul de față inconștientă poate și-a asumat o pată pe frumusețea sa.

Ei sunt indivizi, trecători fără urme, ea însă o colectivitate care va trăi, cât va trăi neamul.

Ei, pot să fie hotărâtori azi, ori și mâine; dar' n'au fost ieri, și nu vor mai fi peste câțiva timp. Ea însă, tinerimea, va fi întotdeauna un element, care are să dea factorii hotărâtori în viitor.

Ei, de comun mediocrități, cari trec fără a vârsa lumină în urma lor, ea însă, tinerimea, are întotdeauna talente luminoase, cari vor străluci viitorului nostru.

De aceea ei ne pot fi indiferenți, tinerimea însă nu o putem desconsidera nici în greșelile ei.

E frumos tactul, cu care au procedat tinerii universitari din Viena, când s'au adresat numai către studenții din Blaj, și au ignorat cu totul pe cei-ce în pohoada lor la Canossa li-au fost „conducători”.

E firesc, că au procedat astfel, pentru-că sentimentul lor e înalt, și șoapta sentimentului lor nu se îndreaptă unuia ori altuia, ci întregului, care se numește „studențimea din Blaj”.

Cât de generoasă este șoapta aceasta!

„Nu vă desprețuiți — dar' vă condemnăm faptul. Nu vă deplângem pe voi, dar' deplângem institutul, al cărei alumni sântei, deplângem neamul, care

Mai mult. În Blaj ar trebui ca acest sentiment să fie și mai viu și mai stabil, decât ori și în care alt institut, pentru-că la Blaj se leagă unele din cele mai strălucite figuri, din cele mai mărețe evenimente, cari au de comun o influență asupra educațiunii sentimentului tineresc.

Și cu toate acestea vedem fluctuațiuni așa de isbitoare, așa de respingătoare, în manifestațiunile tinerilor studenți din Blaj.

Două extreme în aceste manifestațiuni am văzut în interval scurt.

Înainte cu 2 ani am văzut tineri din Blaj, cari erau gata să se „scalde în foc” și să iee „venin pentru idealul național”. Acum vedem tineri, de 2—3-ori atâția, cari își duc „idealul” la expoziția millenară din Budapesta...

E destul să reflectezi cât de puțin la aceste isbitoare contraste, pentru-că se dai tot dreptul tinerimii din Viena, când le strigă studenților din Blaj, celor de acum și celor din viitor: „în lucruri cari ating cauza națională politică a neamului românesc nu ascultați de nimeni, decât de șoapta sentimentului vostru necorrupt”.

Sperăm, că scrisoarea deschisă a tinerimii din Viena va impresiona asupra studenților din Blaj mai mult decât „abzugurile” ce li-s'au dat în drum către odiosul Ōs-Budavár, și mai mult decât toate celelalte semne de desaprobat a pasului lor nenorocit, condamnat de toată lumea românească.

Sibiu, 12 Noemvrie n.

„Cuota”. Guvernul unguresc desminte prin oficioasele sale știri la *Reichswehr* despre promisiunile ce le-ar fi făcut Bánffy Austriei, cu privire la urcarea „cuotei”. „Reichswehr” luând act despre această desmișcare zice, că: viitorul va dovedi întrucât a fost ea necesară ori superflua, și intrucât s'au informațiunile sale exacte sau neexacte!

Majoritatea lui Bánffy. Un magnat maghiar și-a exprimat următoarele vederi asupra noului parlament ales de Bánffy:

— „Câți oameni liberi, cu caractere independente se află oare în partidul liberal? Să scoatem din grămadă pe ministri și pe secretarii lor de stat, și apoi să strigăm: Care dintre voi nu e director la vre-o bancă, sau consilier în vre-o societate pe acțiuni, care are afaceri cu guvernul? Care dintre voi nu are arânzi dela stat, sau nu are rudenii, cari stau în astfel de legătură cu guvernul? Care dintre voi nu e concesionar de trenuri vicinale, sau poate promise că în următorii 20 de ani nu va fi? Care dintre voi poate promise, că în următorii 10 ani nu va cere dela guvern, nici pentru sine și nici pentru rudenile sale funcțiuni publice? Care dintre voi nu s'a folosit la alegere de presiunile ilegale ale funcționarilor și ale președintelui de alegere? (acest modern *Sobri Jozsi*!) Care dintre voi nu a cumpărat nici un vot, fie din punga sa proprie sau din cassa partidului liberal? Acela, care e curat de aceste învinuiri, să ridice mâna!”

Sigur, că nici unul nu ar pute ridica mâna cu conștiință curată!

Foarte caracteristic. Lucru cu-

totdeauna la o astfel de vorburiță prințul Ferdinand devine palid și-i svicnește ceva în inimă, parcă i-ar fi deșteptat ministrul său de războiu o mulțime de lucruri extrem de neplăcute. Și astfel întotdeauna se vede silit a refuza împlinirea „dorinței” (?) ministrului său și a dorinței sale cele mai adânc simțite, de a scăpa de sfetnicul său de atâția ani.

Încordarea aceasta a relațiunilor între prințul Ferdinand și ministrul său merge așa de departe, încât acesta nici nu era să iee parte la ultimile manevre bulgare, necum să le conducă el; numai în ultimul moment, pentru a evita scandalul, domnitorul s'a decis a-i da voe ministrului să asiste la manevre.

De altă parte se știe, cât e de bine văzut prințul Ferdinand la curtea din Viena; se știe, că zădărnice au fost toate eforturile lui și ale rudenilor sale de a-i exopara o înălțare cu Monarchul nostru, după evoluția ce a făcut-o spre Rusia. Prin această aversiune a M. Sale Împăratului se și explică faptul, că Ferdinand n'a fost poftit la înaugurarea Porților-de-fer.

Și acum vine știrea senzațională chiar din Sofia: Monarchul nostru a trimis ministrului de războiu Petrov fotografia sa, încadrată într'un pervaz foarte luxos și provăzută cu propria înscălitură a M. Sale. A doua telegramă din Sofia, confirmând cea dintâi știre, adaugă că: „prințul Ferdinand a făcut imediat să parvină la Viena, pe cale diplomatică, mulțumita-i cea mai caldă pentru distincția ministrului său de războiu și a pus să declare, că el (prințul) în acest act de grație a Împăratului vede o mare distincțiune pentru întreaga armată bulgară”.

Ce rost? Ce înțeles? La prima vedere se pare un strășnic bobârnac! Să zicem: tablou? În orice caz e foarte caracteristic.

„Voința Ungariei”.

Tragicomedia, care în Ungaria se numește „alegere de deputați” s'a terminat.

Guvernul maghiar a întrunit imensa majoritate a sufragiilor „poporului unguresc”.

„Voința țării”, „voința poporului” s'au manifestat și au trimis pe timp de alți cinci ani de zile patru sute și mai bine de „representanți” în camera Ungariei, din care vr'o 280 de aderenți convinși ai cabinetului Bánffy și ai partidului liberal maghiar.

Așa scriu, în nerușinarea lor tradițională, ziarele ungurești și se vor găsi de la astă-dată mulți naivi, mai ales între străini, cari vor crede și vor găsi rațională argumentațiunea presei maghiare guvernamentale.

Firește, că realitatea se prezentă cu desăvârșire în alte colori.

Nu-i vorba, de când cu introducerea sistemului parlamentar în cele mai multe state europene, lumea s'a deprins să audă o „constantă plângere despre abisul ce desparte constituțiunile scrise de constituțiunile aplicate în viața practică. Însă din toate instituțiunile parlamentare, nici una n'a dat cetățenilor integri și gâditori, atâtea motive de critică și de decepție, ca practica alegerilor pentru corpurile legiuitoare.

idealism, regimul parlamentar și între felul cum el se practică încă în zilele noastre!

Chiar și în Angliera, patria mult citată a parlamentarismului se cunosc și se recunosc scăderile acestui sistem, și un prinț al Albionului a zis celebra vorbă: *The parliamentary system is on its trial*, sistemul parlamentar se găsește încă în stare de experiment.

De atunci și până astăzi criticele acestui sistem se țin lanț în statele constituționale culte și putem zice, că majoritatea oamenilor politici onesti, cari poartă într'adevăr un interes real binelui comun, sunt de acord în accentuarea multiplelor defecte inerente încă acestui sistem.

Cu toate acestea defecte fatale, regimul constituțional este în ori-ce cas, dintre toate sistemele trecute și prezente, cel mai bun, și multă lume politică își dă mereu silință a îndrepta, pe cât se poate, neajunsurile, defectele sale.

Între aceste defecte locul întâiu l'a ocupat și îl ocupă posibilitatea de a falsifica voința poporului și de a face astfel din regimul constituțional, — care trebuie considerat ca cea mai înaltă biruință a civilizației moderne, un regim — caricatură.

Dar' în cele mai multe state s'au luat și se iau mereu măsuri din ce în ce mai energice și mai potrivite, ca să se pună capăt acestui fel de usurpațiune a puterii statului.

Prin urmare, trebuie să recunoaștem că ingerențe ilicite în alegeri au fost și sunt în multe state constituționale, dar' tot așa trebuie să recunoaștem, că în cele mai multe state aceste ingerențe formau și formează excepțiuni, și că în alegerile începe a deveni în timpul din urmă din ce în ce mai mult o realitate. Numai Ungaria cu mult slăvitul ei constituționalism a rămas în această privință îndărătul tuturor statelor moderne din Europa.

Dacă s'au făcut și se fac undeva ingerențe în alegeri, dacă s'au falsificat vre-odată și se mai falsifică undeva reprezentanța țării, nicăiri în Europa aceste ingerențe și aceste falsificări nu se pot compara cu cele-ce se observă în Ungaria, pentru-că nicăiri ele nu s'au făcut și nu se fac cu atâta violență, atât de brutal și atât pe față, ca în Ungaria.

Ei bine, și de această dată guvernul maghiar a ținut să respecte și să mențină intacte vechile tradiții maghiare în materie de alegeri.

Funcționari, terorisări, promisi, bani, „panduri”, gendarmi, armată și toată gama violențelor imaginabile și neimaginabile au fost folosite, pentru-ca vre-o șese milioane de Maghiari și 10 milioane de nemaghiari să „aleagă” 400 de Maghiari drept reprezentanți ai țării, ai voinței popoarelor din Ungaria și Transilvania.

Guvernul și înalta finanță ovreiască au cheltuit milioane de florini, au mobilizat armata, au importat trupe din Austria, au bătut și schingiuit oameni nevinoși, au descărcat puștile în mulțimea alegătorilor, au ucis 23 de oameni și au rănit alte câteva sute, de dat foc la câteva sate și au pus astfel la cale „verdictul țării”.

astă-dată cu invasiunea Tătarilor, prin urmare ne putem închipui cam ce fel de „alegeri” au fost acestea.

Emile de Lavelaye vorbind despre ingerențele ilegite în alegeri zice într'un loc: „Când guvernul face ingerențe prin amenințări și promisiuni, el coboară și corupe caracterul național”.

Așa este. Dar' când ingerențele iau proporțiuni atât de colosale și ne mai pomenite ca în Ungaria?

Evident că în asemenea cas guvernul prepară statului soarta Poloniei.

Dacă ne dăm seamă de aceste „alegeri” trebuie să admitem, că în acest caz n'a fost vorba de alegeri, ci de o nă-

mire și confirmare de deputați din partea guvernului Bánffy.

Românii și celelalte naționalități nemaghiare n'au luat parte în aceste alegeri.

Dacă luau, Ungaria, ne-ar fi dat spectacolul unui războiu civil!

Care va se zică, sistemul continuă: guvernul maghiar, susținut de deputați cari pretind a „reprezenta” colegiile nemaghiarilor, va continua opera de desființare națională a acestora.

Și se nu zici, că sistemul politic din Ungaria e putred până în adâncimile sale.

Și se nu zici, că aceste alegeri sunt o blasfemie a regimului constituțional, și cea mai mare rușine pentru secolul și pentru partea Europei în care ne găsim?

Și se fie cu puțință, ca un stat, în care totul e venal și totul e corupt, și care nu se bazează decât pe minciună pe violență și pe infamie, să poată dăinui?

Cum? Aici în Sud-Vestul Europei, în punctul de plecare al vijeliilor europene va mai pute să se mențină multă vreme o asemenea putregai?

Și în acest putregai și-au pus Austria și Germania speranțele lor?

E peste puțință, pentru-că nici-odată și nicăiri în lume n'a putut să persiste un stat ale cărui rădăcini erau cufundate în corupție și brutalitate, și nu poate fi departe timpul, când se va zice *Finis Hungariae*, cum se zice azi *Finis Poloniae*. („Liga Română”.)

Alegerile și presa străină.

„Le Journal”.

Le Journal publică un articol de politică exteroară, scris de dl A. Saissey, care ocupându-se de înverșunarea luptelor electorale din Ungaria, ne dă un exemplu de cum înțeleg Ungurii propaganda în alegeri. Cităm textual: „Cerneala răspândită în valuri în ziare, nu ajunge Maghiarilor pentru a-și susține candidații lor. Le trebuie întruniri sgomotoase, unde oratori în costum național, cu „fokos” în mână să celebreze gloria eroului. Le trebuie întâlniri, unde bandele rivale să se încaiere, unde sângele să curgă”.

Ne arată apoi cum Korteșji (agenți electorali) cutreeră ținuturile în fruntea bandelor lor, aclamați fiind și aclamând pe prieteni, huiduiți fiind și huiduind pe rivali. La vot merg pe rând grupuri de prieteni, cu lăutari în fruntea lor. În acea zi se bea în continuu, și la cel mai mic incident „fokosul” lucrează și sângele curge.

Indicând apoi grupurile ce intră în lupta electorală, menționează, că *Românii și Serbii nu iau parte la luptă*, ceea-ce constituie partea gravă a situațiunii.

„Gil Blas”.

„Gil Blas” din 28 Octomvrie 1896, publicând o corespondență din Viena relativă la alegerile ungurești, expune situația diferitelor grupări politice, arătând ca mai puternic, grupul independent al lui Kossuth, al cărui program separatist a făcut mult sgomot.

„Gil Blas” face ur-

Dacă altceva nu se poate cere dela niște tineri studenți, atâta se poate la tot cazul, ca să aibă un sentiment, și încă un sentiment hotărât.

Întreagă viața lor e un sentiment. Se poate deci cere dela tinerii studenți români, ca să aibă și un sentiment național, de care să fie conștii, și care să le fie conducător în toate acțiunile, cari ating cauza neamului lor.

Cine ar pute zice, că la tinerii din Blaj nu s'ar găsi acest sentiment? căci ei es din snul poporului românesc. Cine ar pute zice, că sentimentul acesta nu s'ar cultiva și la studenții din Blaj? căci doar' și ei se adapă la aceleași isvoare, ca și ceialalți studenți români.

Petrov, sunt cât se poate de rele; așa de rele, încât se produc mereu conflicte între ei, ba și mai mult, ei ar dori să scape unul de alul. Cel puțin domnitorul și-a manifestat de mai multe-ori această dorință chiar pe față și din cauza aceasta tot anul acesta meru ține criza, ba latentă, ba pe față, a ministerului de războiu bulgar. Petrov și-a dat numai în cele din urmă șese luni, de trei-ori demisiunea, și prințul Ferdinand a dat totdeauna cu mare bucurie a primit exprimarea dorinței ministrului său, dar'...

Petrov întotdeauna voină a chinul pe domnitor și a-și arăta valoarea, a făcut să înțeleagă, printr'o vorbă aruncată așa numai în hasard, că ar fi în stare a comite indiscrețiuni din timpul regelui Stambulov. Și durat generațiunile trecute, ca să sfârșim omnipotența absolutismului monarhic, și se institue în locul său ocârmuirea „națiunii prin sine însăși”!

Idealul antecesorilor generațiunii noastre în Europa întreagă era: să deie ființă „suveranității naționale”, să asigure „Maiestății Sale poporului” puterile hotărâtoare în stat, și luptătorii pentru acest ideal erau convinși, că introducerea sistemului de guvernament din Angliera în statele continentale va răspunde mai deservit așteptărilor lor.

Și câtă decepție n-a fost rezervat nouă, generațiunii actuale! Câtă deosebire între felul cum își imaginau antecesorii nostri, în nobilul lor

astă-dată cu invasiunea Tătarilor, prin urmare ne putem închipui cam ce fel de „alegeri” au fost acestea.

Emile de Lavelaye vorbind despre ingerențele ilegite în alegeri zice într'un loc: „Când guvernul face ingerențe prin amenințări și promisiuni, el coboară și corupe caracterul național”.

Așa este. Dar' când ingerențele iau proporțiuni atât de colosale și ne mai pomenite ca în Ungaria?

Evident că în asemenea cas guvernul prepară statului soarta Poloniei.

Dacă ne dăm seamă de aceste „alegeri” trebuie să admitem, că în acest caz n'a fost vorba de alegeri, ci de o nă-

„El cere separațiunea completă a Ungariei de Austria și introducerea sufragiului universal sub anumite condițiuni, care arată lămurit orgoliul și tendințele Maghiarilor; el limitează sufragiul universal numai la aceia, cari vorbesc limba maghiară; el exclude astfel pe alegătorii celorlalte naționalități, ca Români, Croați, Slovaci, Serbi, pe care Kossuthiștii, fără îndoială că-i judecă nedemni de a figura în nobila lor companie. E de remarcă, că aceste naționalități formează un total de 11 milioane, față de 6 milioane de Maghiari — pur sang. — Kossuth, în manifestul său nu-i exclude pe toți dela dreptul de a alege, ci numai pe aceia, cari nu vorbesc limba sa: cu modul acesta, el speră a-i decide de a primi ceea-ce el numește limba

națională maghiară; e o cale piezișă pentru a ajunge la maghiarizarea acestor națiuni, căreia ele s'au arătat rebele până astăzi. Va fi tot astfel, fără îndoială, și în viitor. Românii, Slavii și ceilalți au decis a se desinteresa de alegeri, adică de a absenta și de a se ține într-o rezistență pasivă.

„Această atitudine a fost totdeauna aceeași; în toate ocaziunile ei au luptat contra tentativelor de maghiarizare și contra separațiilor de Austria. Când cu mișcarea revoluționară din 1848, ei au combătut din toate puterile lor mișcarea separatistă. E adevărat însă, că Austria pentru a-i recompensa de fidelitatea lor, i-a dat cu mâinile și picioarele legate, aceluiași Maghiari, a căror răscoală ei ajutasă s'o reprime. Cu toate acestea, astăzi încă ei sînt adversari rezoluți ai independenței Ungariei“.

Auturul articolului găsește apoi, că situația guvernului deși dificilă, totuși are în partea sa două mari avantaje: „abținerea Românilor, Slavilor și celorlalți și presiunea oficială, *qui fleurit aussi sur les bords du Danube*“.

„Deutsches Volksblatt“.

„Deutsches Volksblatt“ din Viena, organul partidului dui Dr. Laeger, vorbind despre alegerile din Ungaria scrie între altele:

„Camera viitoare a Ungariei are să fie, întocmai ca cea trecută, o caricatură a reprezentanții poporului... cea mai mare parte a populației Ungariei: naționalitățile nemaghiare nu vor fi reprezentate nici în această cameră.“

În repetite rânduri am expus noi motivele care au hotărît pe conducătorii naționalităților nemaghiare din Ungaria a nu intra în campania electorală, ci a-și accentua și reprezenta pretențiunile lor în afară de parlament“.

Ac' ziarul vienez face o analiză a legii electorale ungurești dela 1874, accentuând faptul, că în Ungaria sînt două legi electorale, dintre care una este cu desăvîrșire reacționară și menținută în Transilvania, pentru că prin o nerușinată geometrie electorală s'ă facă cu neputință alegerea candidaților români în colegiile românești ale Transilvaniei.

Articolul înșiră mai multe dispoziții vexatorii din această lege și dovedește cu ele și cu cifre autentice, că legea electorală din Transilvania are caracterul unei legi excepționale și este îndreptată îndeosebi și exclusiv în contra Românilor.

După ce ziarul mai înșiră câteva nide despre noua de a „alege“ în Ungaria, el încheie zicînd: „și acesta este statul, care constituie idealul presei noastre liberale-ovrești!“

Procesul Mehadicanilor.

— Raport special. —

Caransebeș, 10 Nov. n.

Astăzi s'a început la tribunalul de aici procesul acelor Mehadicani, cari sînt acuși, că în ziua de 26 Iunie ar fi agitat poporul în contra stăpînirii. Sînt acuși 14 inși.

Tribunalul s'ă compune din Dr. Rieger ca president, Kelemen și Grüber ca juri votanți și Dr. A. Pop ca notar.

Procuror: Csász, viceprocurorul din Caransebeș; avocat pentru toți acușii: Ciofian Brediceanu, adv. în Lugoj. Trebuie să observ la acest loc, că advocații noștri din graniță n'au îndrăznit să primească apărarea, și astfel a rămas toată sarcina numai în spatele harnicului avocat Brediceanu.

Unde ești, dle Nemolane?..

Începîndu-se pertractarea, presidentul aduce la cunoștință, că în gîdina de astăzi se va pertracta afacerea lui Iacob Șandru și soții, cari sînt acuși pentru agitație.

După aceste es toți martorii și acușii afară și rămîne în sală numai acusatul Iacob Șandru și martorul George Urechiatu.

George Urechiatu, primar în Mehadica, face istoricul celor întîmplate în zilele de 24 și 26 Iunie a. c.

Spune, că cu câteva zile înainte de 24 Iunie a venit citațiunea, ca pe ziua de 24 să se adune toți aceia, cari au pămînt în vecinătatea pămîntului comunal, pentru-că în ziua aceea va eși la fața locului conducătorul cărții funduare din Teregovă, pentru localizarea pămîntului comunal.

Spunînd el aceasta oamenilor la porunci, Petru Șandru ar fi strigat: să concheme reprezentanța comunală, pentru-că pămînturile sînt ale lor.

Spune mai departe cum a venit în ziua de 24 Iunie coșerul în sat și din cauza acestuia s'ă născut ceartă între el și Petru Șandru, care l'a scuipat.

Preș.: Te-a făcut hoț?

Martorul: Nu știu.

Preș. întreabă mai departe, că dorește să fie pedepsit acusatul Petru Șandru pentru vătămarea de onoare?

Urechiatu declară, că nu cere pedepsirea acusatului.

După aceste spune Urechiatu, că nu are nici o cunoștință despre arătarea făcută contra oamenilor la notar și pretor.

În 26 Iunie s'a dus cu mai mulți oameni la islaz după niște cercuri și întorcîndu-se de acolo, a fost chemat de un străjan la casa comunală.

Ajunghînd la casa comunală, un gendarm scoase o hîrtie vîntă și întrebă de mai mulți oameni.

Spunînd primarul că nu toți sînt vi-novați, gendarmul îi răspunse, că s'ă-și țină gura, că el știe ce face.

Au deșinut pe mai mulți inși, și poporul a început a se aduna și se rugau de gendarmi să-i elibereze pe cei deținuți.

Presidentul: Au avut oamenii sape, lopeți?

Urechiatu: N'au avut. Ei au fost cu mâinile goale, și numai au strigat: afară cu primarul, că ne-a vîndut.

Spune apoi, că oamenii au deschis de 3-ori poarta.

La întrebările presidentului, că fost-au și cei acuși de față și strigat-au și ei, declară primarul, că el a văzut pe mai mulți dintre ei pe acolo; nu știe însă să fie strigat. Despre Mihail Fetescu și Petru Șandru spune, că sînt cei mai buni oameni din comuna lor, ear' Ioan Ignea chiar dacă ar fi strigat, nu știe ce face, fiind un bețiv.

Urmează ascultarea acușilor. Iacob Șandru întreabă pe president într'un ton foarte rezolu, că cine a făcut arătare că el e agitator, de vreme-ce nici-odată n'a agitat?

Făcîndu-l presidentul atent, că el are aici să se apere, spune, că n'a putut agita, fiindcă a fost închis.

Presidentul: Ce ai făcut după-ce te-au eliberat?

Acusatul: Am stat cu domnul pretor de vorbă, care m'a spus, că sînt ales împreună cu alți trei, ca bărbat de încredere.

Pretorul l'a provocat să stea acolo până vor veni și ceilalți bărbați de încredere și s'ă-și spună dorința populară.

Spune mai departe, că după-ce au fost toți eliberați muierile de față au sărutat mâinile dlui pretor și atunci s'au depărtat către birt.

Abia ajuns la birt, a auzit puscînd și atunci a văzut cum trei gendarmi pușeau în sus, alți trei în jos, ear' locotenentul lovia cu sabia în oameni.

„Căpî omeni au putut fi?“

Acusatul: Vre-o sută.

Judele Kelemen încearcă prin diferite întrebări și într'un ton malițios a-l aduce pe acusat în încercătură, ceea-ce nu-i succede.

Presid.: Dacă n'ar fi făcut oamenii nimic, nu s'ar fi pușcat acolo!

Acusatul: Ei au tot beat de dimineața și așa n'au fost curăț la minte.

Să provoacă la mîrturia lui Pavel Jurca și Giurgiu Ignea, cari au adus gendarmilor beaură.

Kelemen către president: Est el kell tiltani.

Acus. Petru Șandru spune, că în 26 Iunie a fost la Orșova, și întorcîndu-se acasă pe la 10 ore, s'a pomenit că e chemat la casa comunală.

Ajunghînd în apropierea casei comunale i'a eșit înainte 2 gendarmi și l'au petrecut la casa notarială, unde a fost închis într'o chilie.

Nu știa că și alții sînt închiși și de ce s'a adunat poporul.

Mai tîrziu a fost scos în curte și pus cu fața la zid.

Apoi l'a chemat pretorul și i'a spus, că este ales bărbat de încredere și să se informeze despre dorința poporului.

Eșînd între popor, a fost ridicat și purtat pe sus de acesta, și el a împărțit pretorului, că poporul cere eliberarea celor deținuți.

Întîmplîndu-se aceasta, poporul a început să strige: Trăiască dl pretor și dl locotenent! ear' muierile au sărutat mâinile pretorului.

După acestea s'a îndepărtat și abia a mers 150 de pași, când a auzit puscătările.

Preș.: Tu nu ai strigat? Câți oameni au putut fi? Au avut băte, sape?

Acus.: Eu am strigat: Să trăiască dl pretor! ear după aceea m'am dus.

Preș.: Sînt 2 gendarmi, cari te-au văzut că ai agitat.

Acus.: Ei m'au putut vedea când m'au ridicat oamenii și când am vorbit cu dl pretor.

Acusatul Teodor Fetescu spune, că el s'a dus la primar după pașos, dar' primarul i'a zis să vină la 4 ore d. a.

Venînd el după amezai, a aflat oamenii cu căciunile în mînă și a auzit că au strigat, că dl pretor s'ă-și elibereze pe cei deținuți.

Cei-ce strigau au fost numai niște „fureșeri de copilandri“.

Abia m'am îndepărtat și am auzit puscăturile.

Văzînd trei gendarmi în sus și trei în vale, atunci m'am ascuns sub un zid.

Acusatul Nicolae Șandru, spune, că s'a dus în ziua aceea la casa comunală ca să-și scoată țidul de vite, dar' primarul i'a zis să mai aștepte, că are acum de lucru cu pretorul.

Zice, că n'a făcut nimic.

Preș.: Au avut oamenii arme?

Acus.: Nu.

Acusatul Mihail Fetescu spune, că s'a dus să scoată cărți pentru boi. Neputînd intra a stat afară și cineva a împins de poartă, ear' domni deteră cu puștile.

Uitîndu-se la un om, care a fost pușcat s'a pomenit că a fost lovit de dl locotenent cu sabia peste cap.

Judele Kelemen îl întreabă, de ce nu s'a dus și de ce n'a stat acasă ca om bătrîn?

Acusatul zice că spune adevărul, pentru-că numai un suflet are și nu două, și acest suflet nu-l dă nici pentru dl judecător, nici pentru dl pretor.

Declară, că n'a strigat nici-de-cum.

Judele Kelemen vînd poate să glumească face observarea: „ești nevinovat ca un copil“.

Acusatul Petru Șandru (nr. 228) zice, că pe la 1 cîas sau 2 a venit dela holdă pentru a-și scoate țidul de vite.

Neputînd căpeta s'a îndepărtat și abia a ajuns în colț când a auzit puscînd. Tot astfel mărturisește și acusatul Cusman Gherginescu.

Petru Șandru (nr. 86) a fost în ziua aceea străjan și i'a s'a poruncit să stea pe acolo. Fiînd întrebat de president, că de ce a dat locotenentul cu sabia în el, spune, că el a fost afară între popor, pentru-că a fost trimis după oameni prin sat, dar' chiar dacă l'ar fi omorît dl oberlainant, el nu s'ar fi depărtat, că a fost în slujbă.

Ceilalți acuși: Nicolae Gherginescu, Ioan Baderca, Ioan Gomboșă, Ivan Hinda, Ioan Ignea și Ilie Urechiatu spun, că au fost cu mâinile goale și n'au strigat nici agitat.

Urmează ascultarea martorilor.

Simion Ramba din Teregovă a fost în ziua aceea cu pretorul la Mehadica.

Cănu a ajuns în comună a văzut că mai mulți oameni sînt închiși, pe cari i'a eliberat pretorul. Nu știe căi au fost de față, căci nu i'a numărat, crede însă că vor fi fost până la 50.

Preș.: Ai văzut în marginea satului vre-un steag?

Martorul: A fost o cărpă neagră într'o prăjină, oamenii au fost numai cu pălăriile în mînă. A stat tot timpul lângă zid, dar' n'a văzut ca cineva să se fi suit pe zid.

Oamenii n'au strigat că voese să-și omoare pe primar. Arme n'a văzut.

Preș.: Ți-a fost și ție frică?

Mart.: Mi-a fost frică de puscături, când au dat foc. De oameni nu m'i-a fost frică.

Judele Kelemen: Crezi că gendarmii au fost siliți să puște? Ai fi pușcat și d-ta?

Martorul: Nu, oamenii s'au rugat numai să-și scoată pe primar.

Fiînd întrebat de adv. Brediceanu de a auzit când a zis pretorul către popor „jos cu pălăriile“, spune că a auzit. N'a văzut pe nici unul dintre acuși. Spune, că după puscătura poporului s'a împrăștiat de sine.

Peste gard n'a trecut nime. (Va urma).

REVISTA PRESEI.

Presă română.

Gazeta Transilvaniei (nr. 240 dela 31 Oct. (12 Nov.) arată, că monarhia dualistă austro-ungară, acum, ca și atunci, când avea un guvern central, n'a încetat de a fi teatrul aparițiilor neverosimile. Aceasta se vede din istoria evoluțiilor suprematiste-dualiste din anii ultimi, ear' pentru prezent servește drept dovadă faptul, care apare ca ceva straniu, că în Ungaria se urcă acțiunile pactului dualist, pe când în Austria scad. Politica austriacă deci — după-cum o caracterizează „P. Lloyd“ — a intrat în un chaos și e curată ironie, dînd dreptate independenștilor din Ungaria, când ei aici sînt desavîrși. Astfel Bánffy cu partida sa apare salvatorul neclintit și oficioșii își dau acru, că Ungurii sînt centrul împărăției, care nu mai răzămîta pe Ungaria maghiarizată poate exista. Se înșală însă trabanții guvernului Bánffy, când își pun așa mari speranțe în „chaosul“ din Austria, căci din această pricină confuziune se va naște o formațiune fatală pentru „liberalismul“ maghiar.

Dreptatea (nr. 240) sub titlul *Antisemitismul* publică un articol, în care se fac reflexiuni asupra următorului pasagi dintr'un articol al lui P. Lloyd:

„Una dintre cele mai momentuoase premise a reajiunii noastre de stat cu Austria este aceea, că în această legătură Ungaria s'ă sile garanțiile unei politici oficiale de mare putere. Îndată-ce această premisă cade, atunci împăcarea își expiră sufletul, fiindcă jertfele ce Ungaria le aduce în punctul independenței sale și în cele materiale, ar deveni fără nici un folos. Ei bine — pe lângă necualificabilele relațiuni de azi ale Austriei poate ea servi ca proptă a politicii de mare putere a monarchiei?... Și asta este ceea-ce pe noi ne privește foarte deaproape, eară națiunii maghiare i-se impune în atențiune. Ar fi totuși cea mai crudă ironie, când în același timp, pe când Ungaria a depozat partidul seu independent, s'ă-și recunoască acestuia chiar din partea Austriei dreptul la existență“.

Falsuri oficioase.

Di Jekelfalussy, șeful oficiului de statistică din Budapesta a publicat un articol în revista „Revue d'Orient“. Articolul ar fi să fie științific, prin urmare ar trebui să conțină date autentice și afirmări adevărate. Cum însă firea Maghiarului nu e pentru scoaterea la iveală a adevărului, atunci când aceasta ar pute fi în detrimentul seu, dl Jekelfalussy încă s'a pus să facă știință cu date false, și cu afirmări cari se bat în capete cu adevărul. Și chiar aceasta împregiurare îi dă articolului o importanță pentru noi, și ne face să-l eternisăm în coloanele foii noastre.

Articolul începe prin a recunoaște, că Ungaria este un stat polinațional și că elementul maghiar a absorbit totdeauna elementele cele mai bune ale raselor „străine“ (!). Uitănd a spune că azi nu mai absoarbe elementele cele mai bune, ci din contră elementele slabe, auturul face o privire istorică asupra greutăților ce ar fi împedecat pe Maghiari de a realiza — sub Turci! — unitatea etnografică.

Aici comite falsul de a afirma, că numai rasa maghiară a suferit mult de răutatea dominației turcești, și că celelalte națiuni ar fi fost mai cruțate și că pe de o parte poporul maghiar a slăbit, ear' de altă parte loc s'a făcut de ajuns pentru colonisări, care au făcut și mai grea unificarea etnografică. De acord cu această constatare, trebuie să refuzăm pe cea următoare, care, punîndu-se pe temeiul teoriei răsaleriene, ne declară și pe noi Români de — coloniști, care ne-am introdus în Ardeal prin munți, ca păstori.

După această privire asupra chipului cum s'au adunat popoarele Ungariei pe teritoriul ce-l ocupă, domnul Jekelfalussy, uitînd că Ungaria nu-i izolată de lume și că azi există biblioteci întregi asupra brutalității justiției, sociale, legislative etc., cu care sînt tratate naționalitățile, afirmă, că „vechea toleranță națională s'a adoptat și după 1867. Două falsuri: e fals, că înainte de 1867 Ungurii ar fi fost toleranți cu naționalitățile, e fals, că ar fi devenit toleranți după 1867. Aceste două falsuri s'au comis, pentru-ca d-sa se poată prezenta ca ceva natural, firesc, neîndușat de politica statului, un anumit proces de transformare ce s'a operat sub raportul limbilor. În general acest proces s'a operat în favorul rasei maghiare, afirmă Jekelfalussy, constatînd prin aceasta, că maghiarizarea face progrese, că naționalitățile sînt în pericol, și că lupta este nu numai legitimă, ci impusă și — durere — inegală. Și aici scapă Jekelfalussy o contradicție. El, care afirma mai ales toleranța dinainte de 1867, afirmă că liniile mari ale acestui proces de transformare sînt cunoscute, dar' că ele pot fi bine urmărite abia din timpul mai din urmă.

La 1840 se găseau 4, 812.759 Unguri (37.3%), Români erau 17.1%, adică 2.202.542. La 1890, după 50 de ani, Ungurii erau 48.61%, Români 17.11% (în cifră absolută 2,589.066). Este evident falsă cifra care susține, că Români din Ungaria s'au sporit în 50 de ani cu abia 386.524. Dar' falsul în știința maghiară nu-i așa rar lucru încît să ne mirăm de el. Pentru Jekelfalussy este suficient, ca să motiveze însă tesa ce urmează: „Preponderanța aceasta numerică a rasei maghiare și inferioritatea (tot numerică. Traduc.) a celorlalte naționalități indică, că regalul S-tului Stefan nu poate fi decât maghiar“.

Această țesă o spriginește și cu trecutul milenar, earși uitînd, că din acest trecut se pot scoate probe contra ideii de a unifica statul, pentru-că în trecutul Ungariei naționalitatea totuși a fost mult mai respectată decât este azi. Argumentul următor, luat dela inteligența rasei maghiare, este drept, nu-l putem combate, dar' el este rezultatul unei lucrări de decenii, în care naționalitățile au fost asuprite, rezultatul unor nedreptăți de decenii este invocată aici ca motiv pentru a susține continuarea în nedreptățile politice.

Faptul, ce se invoacă mai departe, al admigrării maghiare spre centrele culturale (orașe) ale țerii, se poate invoca pentru Români, dacă d. e. Români nu s'ar avansa atît de mulți în orașele săsești, Sașii nu i-ar privi cu atîtă gelosie. Și Români ocupă încet orașe. Din astfel de argumente scoate Jekelfalussy dreptul rasei maghiare de a domni peste naționalități. Este în el un sistem de enormă exagerare al unor calități, ce nu se pot contesta, dar' care, lipsite de sprigul brutal ce li-l dă politica de stat maghiar, nu ar fi capabile să producă nici mîcar aparența de azi a unei culturi ungurești, a unui stat unguresc bine cimentat. Ca și lucrarea politice ungurești, este și aceea a științei lor, o forță fără temeiuri sigure a elementelor de judecată, o încercare de zăpăcire a opiniei publice. Jekelfalussy este unul dintre cei-merge în fruntea falsificatorilor „științifici“; articolul lui merită să fie semnat.

Chestiuni școlare.

Vești rele din toate părțile.

Șiria, Noemvrie n.

Mai rea decît toate, este vestea ce s'aude acum pe la noi și despre care s'a luat notiță și într'un număr al *Tribunei*. E vorba de trecerea unor învățători confesionali la școalele de stat și comunale. Va să zică desertare. Căci ce însemnează alta, a trece dela o școală națională — în care se cultivă fiii națiunii în limba lor — la una, unde, cît numai se poate trebuie să se facă simțul de naționalism și să se infiltreze duhul corupțiunii, — de at numai desertare.

E periculosul simptomul ce s'a ivit pe aici, dela un timp, printre învățătorii din părțile noastre. Dar' las' că și șicanările ce le vin învățătorilor din toate părțile contribuiesc la aceea, ear' autoritățile confesionale — nu vorbesc numai despre ale noastre, ci în genere — stau cu ochii închiși. Nu vîd, că chestiunea școlară a devenit foarte gingașă, și e așa de tofăntă, încît o schintee e destul să explodeze, și atunci mai prinde oameni, dacă ai de unde?!

Se propun modalități și se dau ordinațiuni, ca să se împlinească cutare și cutare ordin consist. și mai virtos cele referitoare la înțesarea salariului învățătoresc, căci știut este, că în multe locuri învățătorul e lăsat pradă șicanării perceptorului, care în cele mai multe cazuri e câte un feroce înțel și chiar în rare cazuri și câte un preot încăpăținat, dar' nime nu caută, că acele ordinațiuni s'au îndeplinit, ori ba?

Cu toate acestea, până acum treceau la școalele de stat și comunale numai învățătorii cari nu aveau poftă de muncă, și cari erau doritori de leafă mai grasă, căci știut este, că școalele noastre confesionale sînt controlate strict și trebuie să se lucre mult, ear' plata nu e prea grasă.

Cu un cuvînt, învățătorul confesional trebuie să fie om la loc și harnic în toată puterea cuvîntului, pe lângă toate că e slab dotat; până-ce la școalele comunale, dar' cu deosebire la cele de stat, dormi cît îți place. Puni vre-o călăvia băieții mai deștepți, se învețe 2—3 versuri ungurești și tot atîtea propoziții patriotice și treaba e bună.

Dar' cînd e vorba de salariu, și la stat se schimbă treaba.

La confesiune, învățătorii au salariu puțin — ce e drept — dar' totuși îl primesc, căci numai 2—3 rînduri scrie și... se pun banii jos... până-ce la stat și la comună pe lângă toată leafa cea mare de 400—700 fl. trebuie să flămînzești de multe ori, căci n'ai cătră cine te plînge. Știu cas, că un învățător dela școală de stat — de altcum bine dotat — neprimînd salariul a trebuit să-și vîndă perinele de sub cap, ca să aibă cu ce trăi.

Mai de mult, școalele de stat vîrte între naționalități erau bine dotate. Azi nu, pentru-că s'au înmulțit, ear' de altă parte, atunci avea statul bani, ear' azi n'are. Sigur școalele comunale, din granițele bănățene, au fonduri disponibile din cari se pot solvi învățătorii regulat. Mai adăugăm, că la școalele de stat, precum și la cele comunale, învățătorul e strămîtat din o stațiune în alta, după voia mai marilor și de multe-ori la intrigile cuturii Ovrei din sat.

Ei, bine. Dl Bortos, despre care s'a amintit în *Tribuna* poate să aleagă: muncă cinstită, voce liberă și se fie independent; ori trîndăvie, sngurarea simțului de om și purarea să fie supus Ovreilor, căci de comun ei sînt prezidenții școlilor școlare la școalele de stat și comunale!

Ne vine să credem, că toată hîrnicia dlui Bortos, arătată de cînd e învățător în Boroșineu, a fost numai măiestrită, pentru ca să se recomande. De altfel, singur va vedea unde va ajunge.

Apoi, atunci își va aduce aminte de vorba șirienilor: ia-l d... de mînă, și îl poartă pe tot locul... să vadă pe toți...

Cineva.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea eficientă și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicilor udului și ale organelor respiratoare etc.** [1739] 72-100

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara și Alba-Iulia:

la domnul I. B. Misselbacher sen., Cluj; Segesváry és társai, Déva; Balog Gyula, Orăștie; Németh János; în Brașov deposit propriu strada Căldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-a dreptul dela administrațiunea subsemnată.

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

Josef György.

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Care

TINER ROMÂN

voeste se ca parte la
intreprindere comercială

care va necesita o
călătorie în jurul lumii.

Capital necesar 6000 fl.

beneficii imediate și enorme.

Trebuie să fie activ și energic și gata să plece imediat (în companie de 5). Cunoștința limbii engleze nu e indispensabilă. Oferte detaliate a se adresa sub:

Optics, Regent Street

Nr. 200, London, (francat 10 cr.)

La „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: **Dr. E. DĂIANU.**

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihály de Apșa printr'un circular special.

Nr. 1764/1896.

[2383] 3-3

Anunț de licitațiune.

Prin care se aduce la cunoștință publică, că cu data de 30 Noembrie st. n. 1896 pe calea licitațiunii publice, se va exaranda pe durata de 5 1/2 ani consecutivi, începând de 1 Ianuarie 1897 până la 1 Iulie 1902, moara comunei Porcești, cu două petri.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în cancelaria comunei Porcești, în orele de oficiu, dela publicare până la licitațiune.

Reflecții sunt de obligați a depune vadiu de 10% dela prețul exclamării.

Porcești, în 4 Noembrie 1896.

Primăria comunală:

Toma Filipp,
primar.

Nicolae Fleschin,
notar.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Au eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare:

TABLOUL

DOMNULUI

Dr. IOAN RAȚIU

compus din 2 fotografii: una în costum național la 1859 și a doua după ultima fotografie.

Mărimea întregului tablou este de 30 cm. lung. și 24 cm. lăț.

Prețul numai 25 cr. plus 2 cr. porto.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român”

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op., care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 60 cr. plus 10 cr. porto.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare, cu prețul de 20 cr. broșura:

Die rechtliche Grundlage des Dualismus

Basa de drept a dualismului

de
Dr. N. D. cavaler de Preda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apărută în Viena, este dedicată energicului

Dr. Carol Lueger.

De oare-ce eu toate mărfurile le vând exclusiv numai pe lângă solvire în număr, și prin aceasta prețurile se ieftinesc într'un mod însemnat și ajung și eu la oare-care profit, așadar de azi începând voi lăsa să se îmbucure cu adevărat fiecare cumpărător al mărfurilor lberate de cassa mea cu prețuri moderate și însoțite de oare-care profituri, și anume fără ori-ce reclama mai departe

[2328] 3-20

Pe lângă ori-ce preț!
și mai ieftin
ca la
vânzarea totală

a vinde articoli din depositul meu grandios sortat ș. a.

haine de bărbați și copii

producțiune proprie,

ghete pentru dame și domni, cravate, pălării și corturi

p. t. publicului, și asigur, că ori-cine va fi îndestulit în toată direcțiunea. Tot cu această intențiune îngrijesc cu deosebire și de

atelierul meu grandios de croitorie

care stă sub conducerea unui croitor versat și expert, este provăzut cu o mulțime de stoffe din țeri interne și externe, din lână de oaie și garantat veritabile, unde de acum încolo voi primi pe lângă cele mai ieftine prețuri

comande după măsuri

pe lângă o efectuare în termen de 24 ore.

Ar fi de dorit, ca preastimatul public, în interesul său să-și câștige cât mai curând o convingere faptică despre depositul meu de croitorie din nou arangiat, precum și despre soliditatea și ieftinătatea marfei servită.

Observ, că sunt aplicat a da articolele din depositul meu și pe lângă plată în rate și condițiuni favorabile.

Cu toată stima

Isak Ascher

Atelier de croitorie, deposit de haine gata pentru domni și copii.
Strada Cisnădiei nr. 4-6. **SIBIU.** Palatul comandei de corp.

Diplomă de onoare.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ și DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit
de cuverte, cerneală, recuise de scris,
ceară de pecetluit etc.

Comande din afară
se efectuează repede.

Bilete de vizită

după plac și cerere

Mare deposit

de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină
de epistole
cu plicuri în caseta.

Biblioteca populară a „Tribunei”

Diferite cărți științifice și literare
Elegant legate sau broșurate.

Dicționar

român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.